[2023] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1135: 2023 ਆਈ.ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਸੀ 901

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ

ਬਨਾਮ

ਉਜ਼ੈਰ ਇਮਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6668-6669/2023) ਅਕਤੂਬਰ 11,2023

[ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, * ਜੇਜੇ।]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ, ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਨਿਯੁਕਤੀ/ਚੋਣ-ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ-ਤੀਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਧਾਰਾ ਤੋਂ 10 + 2 ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ-ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ-ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ' ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਰਥ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ-ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਵਿਵੇਕ, ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਅਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ-ਸੋਧ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਅਨੁਛੇਦ 16-ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ-ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਲ

ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ' ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ-ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਹੈ-ਮਾਲਕ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੁਕਬੰਦੀ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਨਾ ਕਿ ਫਰਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ-ਜੇ ਵਾਜਬ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਨਕੀ ਜਾਂ ਤਿੱਖੀ, ਗੈਰ-ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ-ਆਰਟੀਕਲ 12,14. [ਪੈਰਾ 15]

ਮਲਿਕ ਮਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (2006) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 507: [2006] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 689; ਆਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2018) 3 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ 55: [2018] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 695-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ (“ਅਪੀਲਕਰਤਾ” ,ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ ("ਹਾਈ ਅਦਾਲਤ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਹਾਈ ਦੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਮਿਤੀ 6 ਮਈ, 1999 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, (“ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ” , ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਇੱਕ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ, ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ

ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 30 ਮਈ, 2000 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ.

3. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅੰਕੁਰ ਗੁਪਤਾ ("ਤੀਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁਣ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

4. ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

a. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 27 ਦਸੰਬਰ, 1990 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ (ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਛਾਂਟੀ ਸਹਾਇਕ) ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ, 1990 ("1990 ਨਿਯਮ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। 1990 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ

ਲੜੀਬੱਧ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ "10+2" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ।

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ/ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ/ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ। ਸੰਨ 1990 ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ (ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਛਾਂਟੀ ਸਹਾਇਕ) ਭਰਤੀ (ਸੋਧ) ਨਿਯਮ 1991 ("ਸੋਧ ਨਿਯਮ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੁਆਰਾ 31 ਜਨਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1990 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ "ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਧਾਰਾ" ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਲੜੀਬੱਧ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

b. ਇਹ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਡਾਕਘਰ, ਖੇੜੀ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੇੜੀ ਤੋਂ ਸਾਲ 1995 ਲਈ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੇੜੀ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 10 (ਦਸ) ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਿੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 12 ਜੂਨ, 1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
c. ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਿਖਤੀ, ਟਾਈਪਿੰਗ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਟੈਸਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜੋ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 22

ਨਵੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਚੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ 15 ਮਾਰਚ, 1996 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਖੇੜੀ ਡਾਕਘਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਫ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ 22 ਮਾਰਚ, 1996 ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਸਟਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੀਮ ਤੋਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਅਤੇ 5 ਜਨਵਰੀ, 19965 (ਐੱਸ. ਆਈ. ਸੀ.) ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੀਮ ਜਾਂ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

d. 22 ਮਾਰਚ, 1996 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੇੜੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 6 ਮਈ, 1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

“4. [...] ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਕਾਲਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਕਾਪੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਓ. ਏ. ਦੇ 12.6.95 ਅਨੁਲਗ ਏ-1 ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ (10+2) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੇੜੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ (ਅਨੁਲਗ ਆਰ-1) ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (ਓ. ਏ. ਨੂੰ ਅਨੁਲਗ ਏ-1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਵਿਸ਼ੇ' ਨਾਲ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ (10+2) ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਰੇ 4 ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ 1990 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 22 ਮਾਰਚ, 1996 ਦਾ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼/ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ 1990 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਾ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 10 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਰੰਟਿੰਗ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:ਃ

ਬੀ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧ ਨਿਯਮ 1995 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ; ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 1990 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧੀ ਗਈ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। c. ਤੀਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

7. ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ:ਃ

ਬੀ. ਸੋਧ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਜ਼ਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1995 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਧਾਰਾਵਾਂ" ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

9. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।
10. ਸ੍ਰੀ ਯਾਦਵ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੋਧ ਨਿਯਮ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਹੈ। ਕਿ ਸੋਧ ਨਿਯਮ 15 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ

ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਨਿਯਮ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

11. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1995 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਤੋਂ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 12 ਜੂਨ, 1995 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਲਿਕ ਮਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ।

13. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਿੱਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ (ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) ਨੂੰ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ' ਨਿਯਮਿਤ 'ਟਿੱਪਣੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯਮਿਤ' ਨਿਯਮਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ।

14. ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕਹੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਦਾ ਧਾਰਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਡੂੰਘੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਦੇ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

15. ਇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਅ ਜਦੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਾਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਲਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੁਕ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇ। ਮਾਲਕ-ਰਾਜ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਨਾ ਕਿ ਫਰਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਜੇ ਵਾਜਬ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਕਿ ਮਨਘੜਤ ਜਾਂ ਤਿੱਖੀ, ਗੈਰ-ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਵੇ।

16. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਅ ਸਾਨੂੰ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ

ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਸੀ, ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਚਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਮਾਰਚ, 1996 ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ 22 ਮਾਰਚ, 1996 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੰਨਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਨੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਮਰਜ਼ੀ, ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ; ਅਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ "ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਧਾਰਾ" ਰਾਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਿਨਾਂ 'ਨਿਯਮਤ' ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ. 22 ਮਾਰਚ, 1996 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਸ

ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੋਸਟਮਾਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਆਮ ਅਸਵੀਕਾਰ ਸੀ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਲਤ ਸੀ।

19. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਉੱਤੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

20. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਫਲ ਤੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ, ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਧ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ

ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ 50 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

21. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਃ (i) ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਡਾਕ ਸਹਾਇਕ (ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(vii) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। (viii) ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨਃ ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate